

PEDAGOGIKA, PSIXOLOGIYA HA'M METODIKA

ХАЛҚ ЎЙИНЛАРИ- БАРКАМОЛ ШАХС ТАРБИЯСИДА МУҲИМ
ПЕДАГОГИК ОМИЛ

А.А. Абдуллаев -ўқитувчи

*Низомий номидаги Ташкент давлат педагогика университети***Таянч сўзлар:** баркамол шахс, халқ ўйинлари, педагогик омил, фаоллик машғулоти, ўқувчилар, усул ва воситалар.**Ключевые слова:** здоровое поколение, личность, народные игры, педагогический фактор, активность, занятие, учащиеся, приёмы и средства.**Key words:** healthy generation, personality, folk games, pedagogical factor, activeness, lesson, students, ways and means.

Мамлакатимизда амалга оширилаётган ислохотлар доирасида таълим-тарбия тизimini жаҳон андазаларига мос даражада ташкил этишга эътибор қаратилаётганлиги соҳанинг янада ривожига ҳамда ёш авлоднинг ҳар томонлама баркамол бўлиб улғайишида асосий омиллардан бўлмоқда. Бунда Ўзбекистон Республикасининг «Таълим тўғрисида»ги Қонуни, «Қадрлар тайёрлаш миллий дастури», «2004-2009 йилларда мактаб таълимини ривожлантириш Давлат умуммиллий дастури», шунингдек, бир қатор қарор ва фармонлар юртимизда жисмоний тарбия ва спортни ҳар томонлама ривожлантириш орқали соғлом авлодни вояга етказишда ҳуқуқий асос вазифасини ўтамоқда.

Истиклол йилларида спорт ўйинлари таркибига халқимизнинг бой маданий қадриятларидан ҳисобланган миллий халқ ўйинларининг изчил равишда киритиб борилаётганлиги ва улардан таълим-тарбия жараёнларида самарали фойдаланилаётганлиги таълим олувчиларни нафақат жисмоний, балки халқимизга хос бой маданий-маърифий қадриятлар, юксак маънавий-ахлоқий ғоя ва қарашлар руҳида тарбиялашда ҳаётбахш замин вазифасини ўтамоқда.

Юртбошимизнинг «Юксак маънавият – енгилмас куч» асарида таъкидланганидек, албатта, ҳар қайси халқ ёки миллатнинг маънавиятини унинг тарихи, ўзига хос урф-одат ва анъаналари, ҳаётий қадриятларидан айри ҳолда тасаввур этиб бўлмайди. Бу борада, табиийки, маънавий мерос, маданий бойликлар, кўҳна тарихий ёдгорликлар энг муҳим омиллардан бири бўлиб хизмат қилади [1:15].

Таъкидлаш керакки, миллий халқ ўйинлари ҳам ана шундай қиммат касб этган қадриятларимиздан саналади. Миллий тавсифга эга бўлган жисмоний машқлар, спорт ва халқ ўйинларининг хилма-хиллиги уларни ўқув-тарбия жараёнининг жуда кўп соҳаларида қўллаш имконини беради. Жисмоний тарбия дарсларида халқ ўйинларидан фойдаланишнинг мақсади ҳар томонлама етук, чиниққан, соф фикрли, мард, саботли, қатъиятли, келажакда Ватанни ҳимоя қила оладиган шахсларни камол топтиришдан иборат.

Шу нуқтаи назардан қараганда, ўқув-тарбия жараёни ва синфдан ташқари ишлар жараёнида халқ ўйинларидан фойдаланиш орқали ўқувчиларда соғлом турмуш тарзини шакллантиришнинг дидактик асосларини яратишга ҳозирда катта эътибор қаратилмоқда. Зеро, миллий халқ ўйинлари ва спорт турлари қадим замонлардан бери халқимиз ҳаёти, унинг маданий, иқтисодий, ижтимоий, маиший томонларини ўзида мужассам этиб келади. Асрлардан асрларга ўтган бу ўйинлар, ўз навбатида, ёшларни тарбиялашнинг асосий воситаларидан бўлиб хизмат қилади. Ўқув жараёнида халқ ўйинларидан фойдаланиш ва уларни мустақил бажаришга ўргатиш ўқувчиларнинг дарсга бўлган қизиқишларини оширади. Ўқувчилар ижодий жўшқинликни ҳис қиладилар. Шу билан бирга, маданий бойликларимиз билан танишадилар, қадимий атама ва ибораларимизни ўрганадилар.

Жумладан, «Дурра», «Отиб қочар», «Учталиқ тўптош», «Ҳақкалам шарти», «Отамбақала-Қокбош», «Икки тош», «Чопиқ қулол», «Жон тўпим», «Кўйлагим», «Айланма ғўв-ғўв», «Кувноқ полвон» ўйинлари ақлий, ахлоқий ва эстетик камолотнинг мезонлари бўлса, халқ анъанавий спорти («Тўплаш пойғаси», «Овчилар ва ўрдақлар», «Чир айланма», «Отишма», «Аниқ нишонга ол», «Ҳаракатдаги арқон», «Таёқчани тортиб ол», «Ўзани яганалаш») ва бошқалар – фарзандлар бақувватлиги, ақлий ва жисмоний етуқлигининг гаровидир. Халқ ўйинларидан кўзда тутилган асосий мақсад ўқувчиларни спорт ўйинларига тайёрлашдир.

Дарҳақиқат, ўйинлар бутун авлод-аждодларимиз, ота-боболаримиз ҳозирги замон сиз каби авлодларининг

жисмоний, ақлий, маънавий камол топишларига бекиёс катта ҳисса қўшган ва бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолаверади. Чунки, ёш авлод учун ўйин бу ҳамма замонларда турмуш тарзи, ҳаёт омили, унинг ўлчови бўлиб қолади. Ўйиннинг мазмуни бойиб, шакллари кўпайиб бораверади. Тараққиёт шуни такозо этади. Чунки, бутунги ўқувчи – эртанги куннинг ижодкор яратувчиси. Ўйин бу ижод, ўйин бу ҳаётдир» [2:54].

Халқ ўйинларидан фойдаланишдан асосий мақсад ўқувчиларни соғлом турмуш тарзига ўргатиш, кундалик ҳаётга мослаштириш экан, миллий ҳаракатли ўйинларни бошқа фанларга алоқадор, узвий боғлаган ҳолда ташкил этиш керак. Чунки ўқувчи ҳар қайси шароитда: мактабдаги дарс жараёнларида ҳам, уйдаги дам олиш соатларида ҳам ушбу халқ ўйинлари билан самарали тарзда машғул бўла олинсин. Дарс вақтидаги ва дарсдан ташқари машғулотларда ўрганган машқлари ўқувчи учун уйдаги машғулотларга мустақам асос бўлиши даркор. Машғулотларда бошланган амалий машқлар уйда давом этиши ва такрорланиши зарур. Бунда ўқитувчидан ўқувчига мажбуран эмас, балки халқ ўйинларини уларнинг ичидан қизиқарлиларини танлаб олган ҳолда қизғин ташкил этиш ва ўқувчининг ўз уйида қизиққан ҳолда мустақил такрорлаши, машқ қилишига эришиши талаб этилади.

Бунинг учун эса жисмоний тарбия дарсларининг мазмуни изчил равишда такомиллаштирилиши керак. Маълумки, дарслар залда, майдончада, йўлакда ўтказилади. Аммо синфдан ташқари машғулотларда ўқувчилар билан турли халқ ўйинларини табиат қўйида ўтказиш ўқувчиларнинг янада фаоллашувиغا олиб келади. Жисмоний тарбия дарсларида ўқувчилар спорт формасида бўладилар. Агар ўқитувчи миллий халқ ўйинлари руҳига мос ҳолда ўқувчиларни кийим танлашга жалб қилса, уларда миллий ва маданий қадриятларимизга нисбатан муносабат билдириш, фикрлаш, ижодкорлик қобилиятлари шаклланади. Чунки азалдан ўзига хос удумлардан бирига айланиб келган халқ амалий ўйинларида иштирокчиларнинг кийим-бошлари ҳам ўзига хос аҳамият касб этган.

«Ўйинни тўғри танлаш ва мақсадга мувофиқ йўсинда ўтказиш жуда муҳим аҳамиятга эга. Аммо ўйин ҳамма вақт ҳам тарбиявий вазифаларни ҳал қилавермайди. Тарбия соҳасида яхши натижага эришиш учун ҳаракатли ўйинлар тарбиявий ташкил қилиниши ва ўтказилиши керак. Ўйин раҳбари ўқувчилар жамоасини яхши билиши, ҳар бир ўйиннинг мазмуни ва қоидалари билан муфассал танишиши, юксак педагогик маҳоратга эга бўлиши лозим. Шундагина у ҳаракатли ўйинлардан қўзланган таълимий ва тарбиявий мақсадларга эриша олади» [3:31-34].

ДТС талабларидан аёнки, жисмоний тарбия дарслари таълим, тарбия ва соғломлаштириш вазифаларига эга. Баъзи халқ ўйинларини ўқувчиларга тўлиқ ўргатиш ва уларни амалда бажара оладиган даражага етказиш учун 1 соатлик дарс қифоя қилмайди, айримлари учун эса дарс машғулоти етарли бўлиши мумкин. Масалан, халқ ўйинларидан бўлган «Подачи» ўйини икки тараф – ҳимоячи ва ҳужумчи гуруҳлар иштирокини такозо қилади. Биринчи дарсда ўйиннинг шарт, иштирокчиларнинг эгаллайдиган жойлари, қўлидаги таёқчалар, коптоқлардан фойдаланиш талаблари, тақикланадиган ҳаракатлар ҳақида тушунтирилса, иккинчи соатда ўйинга старт берилади ва ўйин малакалари ўзлаштирилади.

Ҳаракатли ўйинларнинг ичида миллий халқ ўйинлари жинслар ўртасидаги тафовутлар билан ҳам ажралиб туради. Бу хусусият ўзбек халқининг миллийлиги, ўзига хослиги, унинг менталитетидан келиб чиқади, албатта. Шарқда қадимдан қизлар ва ўғил болаларнинг алоҳида тарбия қилингани миллий халқ ўйинларида ҳам кўриниб туради. Шу сабабли, ўқитувчи ушбу жиҳатларга ҳам эътибор

қаратмоғи зарур. Масалан, қизлар ўртасида “Беш тош”, “Рўмолча тугиш”, “Дукком”, ўғил ўқувчилар ўртасидаги “Хўрошлар жанги”, “Чавандозлар мусобақаси”, “Ёнғок уриш”, “Мерганлик” каби халқ ўйинлари уларни икки гуруҳга бўлиниб, алоҳида ўйнашини асосий шарт қилиб қўяди.

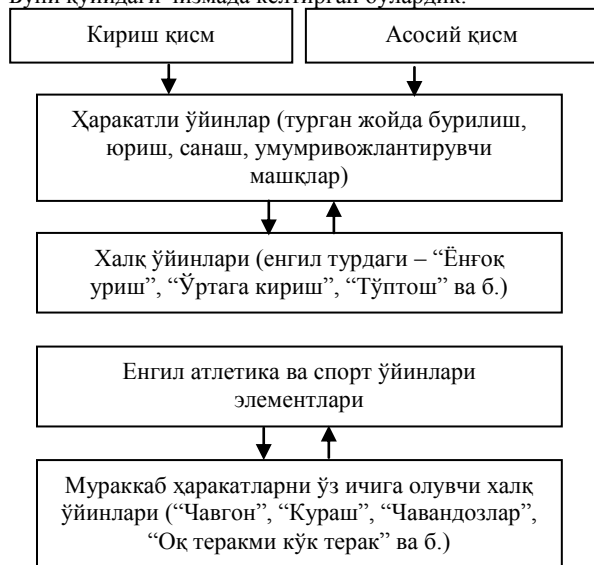
Ўқитувчи дарс мазмунини ташкил этишни кўзлар экан, биринчи навбатда, машғулоти учун қулай шарт-шароит яратиш олиши зарур. Бунинг маънавий ва жисмоний омилларга бўлиш мумкин. Ўқувчи маълум мавзуга ёки дарсда ўрганиладиган халқ ўйинларига ҳам руҳан, ҳам маънан тайёр туриши керак. Жисмонан эса соғлом, бардам, маълум амалий ҳаракатни бажариш учун ўзида куч, ғайрат ва ишонч сезиши керак.

Халқ ўйинларининг спорт ўйинларига нисбатан ҳам мураккаб, ҳам содда, осон томонлари бор дейиш мумкин. Халқ ўйинлари учун катта жисмоний куч, зўриқиш талаб қилинмайди, дейилса хато бўлади, бизнингча. Негакки, баъзи халқ ўйинларида тананинг деярли барча аъзосига кучлар нисбати тенг келиб, уларни фаол ишлашга чорлайди. Шундай экан, мазкур ўйинлар учун ўқувчиларни улардан олдин тайёрлаш, енгил машқларни бажаришга йўналтириш керак.

Бу вазифаларни бажариш, аввало, ўқитувчилардан дарсларни ва синфдан ташқари машғулотларни юқори даражада ташкиллаштиришни талаб этади. Дарсни қисмларга бўлган ҳолда, уни кириш, яъни ташкилий, асосий ва якуний қисмларга ажратиш ҳамда уларда назарий ва амалий билимларни бериш орқали кўзланган педагогик мақсадга эришиш лозим. Ҳар бир дарс ўқувчиларга таълим-тарбия беришни кўзда тутар экан, машғулотлар мазмунан тугалланган бўлиши шарт.

Кириш қисмда ҳаракатлар соддадан мураккабга қадар борса, асосий қисмда мураккаб ҳаракатли ўйинлар тобора соддалаштирилиб борилади. Чунки ўқувчилар кучли эмоционал, жисмоний, руҳий зўриқиш ҳолатидан хотиржам ҳолатга бирин-кетин, босқичма-босқич ўтишлари керак. Бунда ўқитувчи амалий ҳаракатлар кетма-кетлигига қатъий эътибор қаратиши даркор.

Бунинг қуйидаги чизмада келтирилган бўлардиқ:

Халқ ўйинлари жисмоний тарбия дарслари ва синфдан ташқари, яъни танаффуслар пайтида ўтказиладиган ўйинлар, қуни узайтирилган гуруҳлардаги спорт соатлари, сайрлар, спорт мусобақалари, спорт секциялари, спорт байрамларидаги машқ ва машғулотларда ташкил қилинар экан, аввало, улар ташкил этиладиган жой, ҳаво ҳарорати, ўқувчилар кийим-бошларининг тўғри танланганлиги, уларнинг сихат-саломатлиги биринчи ғалда эътиборга олинishi керак. Агар ҳаво ҳарорати совуқ бўлса, организмни киздирувчи, фаоллаштирувчи машқлар билан дарсни бошлаш, агар ҳаво ҳарорати иссиқ бўлса, шунга мос равишда ўқувчиларни бирдан зўриқтирмайдиган машқларни танлаш маъқул саналади. Айниқса, совуқ об-ҳаво шароитида маълум ҳаракатли ўйинлардан сўнг тезлик-тезкорликни талаб қиладиган халқ ўйинларини ташкил қилиш қутилган самараларни бериши мумкин. Масалан, “ҲАҚҚАЛАГАН ҚУШЧАЛАР” миллий халқ ўйинини

олайлик, ундаги шартга кўра, ер (пол)га айлана чизилади. Доира марказида бошловчи – “қарға” туради. Доира ташқарисида бошқа ўқувчилар – “қушчалар” бўлади. Улар доира ичига сакраб кириб, сакраб юрадилар ва яна сакраб чиқади. Қарға чумчуқларни доира ичида тутишга ҳаракат қилади. Бунинг учун уларга қўлини текказса бас. Тутилган “чумчуқ” билан “қарға” ўрин алмашади. Бу ўйин ўқувчиларда кизиқишни ошириш билан бирга, ўқувчиларни фаоллаштиришга хизмат қилади.

Ўйинлар асосан мусобақалар шаклида ташкил этилади. Шундай экан, ўқитувчи мусобақа усулининг мақсади, моҳияти ва вазифасини аниқ ҳис эта олиши керак. Мусобақа вазифаси – асосийлардан бўлиб, спортчи ва жамоаларнинг ғолиблигини аниқлайди. Ўринларни белгилайди. Спорт тайёргарлигининг даражасини баҳолайди. Мусобақа фаолияти учун спортчиларни тайёрлаш тизимини ишлаб чиқади. Экстремал шароитларда инсон организмни имкониятларини аниқлайди, жамиятдаги инсон фаолиятининг бошқа томонлари, яъни меҳнат, касб, саломатлиқни яхшилаш ва ҳ.к.лар билан алоқани мустаҳкамлайди.

Ўқувчиларда амалий халқ ўйинлари воситасида шахсий сифатларни шакллантириш, уларда умуминсоний фазилатлар: ўғил ўқувчиларда жасурлик, ботирлик, қатъиятлик, чапдастлик, мураккаб вазиятларда тўғри қарор қабул қилиш ва ҳаракатланиш, қизларда эса халқимиз хотин-қизларига хос нафосат, орасталиқ, гўзаллик, кучлилиқ ва матонатлилиқ хислатларини қарор топтириш усуллари ҳам жисмоний тарбия дарсларининг асосий мазмунини ташкил қилади. Бунинг учун халқ ўйинларини танлашда ушбу жиҳатларга эътибор қаратиш, имкон қадар ўқувчиларда юқорида таъкидланган фазилатларни шакллантиришни кўзда тутувчи халқ ўйинларидан фойдаланиш мақсадга мувофиқ ҳисобланади. Масалан, қизлар учун “Тўптош”, “Бештош”, ўғил ўқувчилар учун эса “Хўрош ўйини”, “Чавандозлар ўйини” қабиларни мисол қилиш мумкин. “Оқ теракми кўк терак” ўйинини ўқувчилар умумий ҳолда ўйнашлари мумкин.

Ўйинлар ўқувчилар учун «Ҳаётга тайёрланиш мактаби» бўлиб, уларнинг жисмоний, ақлий ва руҳий ривожланишига хизмат қилади. Ўйин ўқувчи онги, тафаккурини ўстириб, хотира, диққат, иродасини мустаҳкамлайди, уларни жисмоний, руҳий, ҳиссий (эмоционал) тараккий эттиришга хизмат қилади. Шунингдек, ўйин ўқувчини катта ҳаётга тайёрлашда машқ вазифасини бажариб, келажакда ҳаётда дуч келинадиган турли ҳолатларга маънавий тайёрлайди. «Агар бола ўйинда ҳалол ўйнаса, кейинчалик ҳаётда ҳам ҳалол бўлади» ёки «Боланинг ўйиндаги ҳаракатига қараб, унинг қандай одам бўлишини айтиш мумкин», деган нақллар бекорга айтилмаган [4:26].

Машғулотларда замонавий педагогик технологиялар имкониятларидан самарали фойдаланиш мақсадга мувофиқдир. Айниқса, бу жараёнда тарқатма ва кўрсатмалар материаллар орқали ўқувчиларнинг фикрлаш қобилиятларини ўстириш, уларда эстетик сифатларни шакллантиришни жисмоний машқлар уйғунлигида олиб бориш тавсия этилади.

Бунинг учун қуйидаги тарқатма материаллардан фойдаланиш таклиф қилинади:

“Мулоҳаза” методи

Сизга энг кўп ёққан халқ ўйинларини ёзинг.

1. Дўстларингиз билан кўпроқ ўйнашни истаган 5 та халқ ўйинини ёзинг.

2. Нима учун бу ўйинларни ёқтиришингизни ёзма изоҳланг.

Изоҳ: Бу метод технологияси ўқувчиларнинг халқ ўйинларига муносабати, уларга бўлган кизиқишини аниқлашга ёрдам беради. Халқ ўйинларини ташкиллаштиришда, аввало, уларнинг кизиқишларини ҳисобга олиш машғулотларнинг қутилгандек бўлишини таъминлайди.

“Танлаб олиш ва изоҳлаш” методи

Сиз танлаган халқ ўйини номи	Нима учун шундай номланади, изоҳланг	Сиз бу ўйинга қандай ном берган бўлардингиз?

1. Жадвал ўқувчиларга тарқатилади.

2. Жадвал ўқувчилар томонидан ўз тасаввурларига асосан мустақил тўлдирилади.

3. Энг кўп халқ ўйини ҳақида фикр билдирган, уни изоҳлаган ўқувчига юқори балл берилди.

Изоҳ: Мазкур метод ўқувчиларнинг халқ ўйинлари, уларнинг моҳияти, келиб чиқиши ва тарихига оид дастлабки тасаввур ва тушунчалар даражасини аниқлашга ёрдам беради. Қачонки ўқувчилар халқ ўйинларининг моҳиятини аниқ тушунар эканлар, амалда уларни бажаришда янада эътиборли ва масъулиятли бўладилар.

“Вазиятдан чиқиш” методи

Қийин вазиятга тушиб қолганда қўл келадиган халқ ўйинларини ёзинг		
Вазият	Халқ ўйини	Нега шундай?

Изоҳ: Бу метод ўқувчиларда тезкорлик, чапдастлик, эпчилик, ҳаракатчанлик, топқирлик, тadbирлилик сифатларини шакллантирувчи халқ ўйинларига уларни аввалдан назарий тайёрлайди. Улардан қайси вақтда,

Адабиётлар

1. Каримов И.А. “Юксак маънавият—енгилмас куч”. -Тошкент: «Маънавият», 2008. — 176 б.
2. Махмудов С. Ўзбек удумлари. -Т.: «Фан», 1993.- 218 б.
3. Аслонова М. “Таълим жараёнида ҳаракатли ўйинлардан фойдаланиш.(бошланғич синфларнинг жисмоний тарбия дарслари мисолида)”. -Номз.дисс. -Навоий: 2008. 155- б.
4. Қорабоев У. “Ўзбек халқ ўйинлари”. -Тошкент: 2001. 26-б.

Мақолада халқ ўйинлари баркамол шахс тарбиясида муҳим педагогик омил сифатида ўрганилган бўлиб, машғулотларда улардан фойдаланиш орқали ўқувчиларнинг фаоллигини ошириш усул ва воситалари қайд этиб ўтилган ҳамда тавсиялар берилган.

РЕЗЮМЕ

РЕЗЮМЕ

В статье раскрыто значение народных игр как важного педагогического фактора воспитания гармоничной личности. Даны рекомендации по их использованию на занятиях в целях повышения активности учащихся.

SUMMARY

The article deals with the meaning of national games as an important pedagogical factor in the upbringing of harmonious personality. The author gives recommendations how to use them at the lessons with the purpose of increasing students' activeness.

ТВОРЧЕСКИЙ ХАРАКТЕР НЕТРАДИЦИОННЫХ УРОКОВ

Р.А.Абдуллаева – ассистент преподаватель

Н.А.Джуманиязова – студентка 3 курса факультета иностранных языков

Нукусский государственный педагогический институт имени Ажинияза

Таянч сўзлар: ижодий ишлар, самарали фаолият, ноанавий методлар, ижтимоий-маданий компетенция, шахс камолоти, шахсий интеллект сифатлар.

Ключевые слова: творческая работа, эффективная деятельность, нетрадиционные методы, социо-культурная компетенция, развитие личности, индивидуальные интеллектуальные качества.

Key words: creative work, effective activity, non-traditional methods, socio-cultural competency, development of a person, individual intellectual qualities.

Известно, что целью обучения является формирование коммуникативной компетенции, включающей в себя как научную, так и социо-культурную компетенцию, ибо без знания социо-культурного фона нельзя сформировать коммуникативную компетенцию даже в ограниченных пределах.

Формирование положительной мотивации должно рассматриваться учителем как специальная задача. Как правило, мотивы связаны с познавательными интересами учащихся, потребностью в овладении новыми знаниями, навыками, умениями. Но первая и естественная потребность обучения - коммуникативность. Для организации благоприятного климата, ориентирующего учащихся на коммуникацию, необходимо выбирать такие формы урока, которые будут стимулировать деятельность учащихся.

Для плодотворной и эффективной деятельности учащихся характерны нетрадиционные формы проведения занятий. К таким занятиям следует отнести: урок-спектакль, урок-праздник, урок-экскурсию, видео урок и т.д.

Опыт школьных преподавателей и исследования педагогов-новаторов показали, что нетрадиционные формы проведения уроков поддерживают интерес учащихся к предмету и повышают мотивацию учения.

Главным достоинством нетрадиционных форм уроков является развитие и совершенствование социо-культурной компетенции учащихся, расширение по сравнению с базовым уровнем знаний о культурном наследии стран изучаемого языка. Проблема преподавания иностранных языков в школе в настоящее время актуальна, потому что традиционные формы проведения уроков надоедают и хочется чего то нового.

К традиционным школьным занятиям принадлежит, как известно, уроки изучения нового материала, закрепления знаний, умений и навыков, проверки и учёта приобретён-

ных знаний, умений и навыков, анализа контрольных работ, обобщения и систематизации выученного, повторение темы или раздела. Наряду с этими формами обучения в последнее время широко используются и нетрадиционные или нестандартные. Это, в частности, уроки-семинары, зачёты, лекции, конкурсы, путешествия, интегрированные уроки, занятия-конференции, диспуты, уроки-сказки, тематические игровые уроки, благодаря которым учащиеся быстрее и лучше усваивают программный материал.

Ориентация современной школы на гуманизацию процесса образования и разностороннее развитие личности ребёнка предполагает, в частности, необходимость гармонического сочетания собственно учебной деятельности, в рамках которой формируются базовые знания, умения и навыки, с деятельностью творческой, связанной с развитием индивидуальных задатков учащихся, их познавательной активности, способности самостоятельно решать нестандартные задачи и т.п. Активное введение в традиционный учебный процесс разнообразных развивающих занятий, специфически направленных на развитие личностно-мотивационной и аналитико-синтетической сфер ребёнка, памяти, внимания, пространственного воображения и ряда других важных психических функций, является в этой связи одной из важнейших задач педагогического коллектива.

Значимость указанных выше занятий в общем учебно-воспитательном процессе обусловлена, прежде всего, тем обстоятельством, что сама по себе учебная деятельность, направленная в традиционном её понимании на усвоение коллективом учащихся в целом требований базовой школьной программы, не сопряжённая в должной степени с творческой деятельностью, способна, как это ни парадоксально, привести к торможению интеллектуального развития детей. Привыкая к выполнению стандартных заданий, направленных на закрепление базовых навыков, которые имеют един-